

کد خبر: 92091712159
یکشنبه ۱۷ آذر ۱۳۹۲ - ۱۷:۱۲

در کنفرانس "گفت‌وگوی منامه" موسویان: جنگ سرد خاورمیانه باید به تعامل استراتژیک تبدیل شود

سرویس: سیاسی - سیاست خارجی

یک عضو پیشین تیم مذاکراتی هسته‌یی ایران در سخنرانی اختتامیه کنفرانس امنیتی منطقه‌یی در منامه بر لزوم حل بحران‌های منطقه‌یی تاکید کرد و گفت که رفع خصومت بین آمریکا و ایران می‌تواند شرایط را برای برقراری صلح و ثبات گسترده فراهم کند.

به گزارش خبرگزاری دانشجویان ایران (ایسنا)، متن کامل سخنرانی سید حسین موسویان، عضو پیشین شورای عالی امنیت ملی ایران در نشست اختتامیه کنفرانس "گفت‌وگوی منامه" بدین شرح است:

قدرت‌های جهانی چندین دهه تلاش کرده‌اند به خاورمیانه و خلیج فارس مسلط شوند و به دلیل موقعیت استراتژیک این منطقه و اهمیتش برای امنیت انرژی و تجارت جهانی، چنین رقابتی همچنان توجه قدرت‌های جهانی را جلب خواهد کرد. اما ماهیت این رابطه در دهه‌های گذشته برای منطقه چالش‌آمیز بوده است و نیازمند یک تجدید نظر است.

خاورمیانه دچار ناآرامی بوده است و این ناآرامی همچنان ادامه دارد؛ قدرت‌های جهانی برای سلطه بر منطقه رقابت دارند و رقابت‌های منطقه‌یی همچنان فضای ژئوپلیتیک را تغییر شکل می‌دهد.

حمله‌ی عراق به ایران و پس از آن حمله به کویت؛ جنگ‌های آمریکا در عراق و افغانستان، درگیری فلسطین - اسرائیل؛ بحران سوریه؛ تروریسم و افراط‌گرایی همگی باعث شدند که خاورمیانه به یکی از تغییرپذیرترین مناطق کره زمین تبدیل شود. آن چه وضعیت را بدتر کرده است فقدان یک سیستم همکاری منطقه‌یی معنادار برای حل مشکلات امنیتی است.

یک منبع مهم تنش در منطقه روابط غیردوستانه آمریکا و ایران است. ایران به تلاش برای صادرکردن انقلابش به منطقه متهم شده است، و آمریکا و متحدانش بر اساس این فرضیه و برای محدود کردن ایران بیش از سه دهه است که با ایران در جنگند. هزینه‌هایی که با خون و غنایم داده شده است، بسیار وحشت‌ناک است و نتیجه‌ی نهایی آن آمریکا و متحدانش را در وضعیت بدتری قرار داده است.

ایران به مدت 3 دهه تحت آماج جنگ سیاسی - اقتصادی - اطلاعاتی قرار داشته است. ولی امروز بیش از هر زمانی طرفداران چنین سیاست‌هایی نگران قدرت و نفوذ روز افزون ایران هستند، در حالی که متحدان عربی آمریکا در آسیب پذیرترین موقعیت ممکن قرار دارند.

علاوه بر آن طرفداران مکتب فکری مذهبی افراط‌گرایی که حمله‌ی تروریستی 11 سپتامبر را انجام دادند و پس از آن

حملات تروریستی به لندن، مادرید و جاهای دیگر را ترتیب دادند اکنون در حال ظهور در سوریه هستند و خطر گسترش آن در منطقه وجود دارد. اما پس از سه دهه درگیری نه غرب و نه ایران و نه کشورهای عربی در تحقق اهداف خود موفق نشده‌اند.

- صدام و متحدانش پس از 8 سال جنگ تحمیلی نتوانستند باعث از هم پاشیدگی ایران شوند.

- آمریکا نتوانسته است باعث تغییر رژیم در ایران شود.

- عربستان نتوانسته است مانع احیای شیعه در منطقه شود.

- عربستان نتوانسته است هژمونی‌اش را روی سایر کشورهای عرب سنی برقرار کند.

- شورای همکاری خلیج فارس نتوانسته است یک سیستم همکاری منطقه‌یی معنادار در این منطقه باشد.

- رویاهای ترکیه درباره‌ی صورت جدیدی از امپراطوری عثمانی غیرواقعی بوده است.

- صلح عرب - اسرائیل همچنان در دسترس نیست.

- ایران نتوانسته است فلسطین را آزاد کند.

- مصر نتوانسته است پس از سقوط مبارک دیپلماسی را حفظ کند.

- آمریکا نتوانسته است "صلح آمریکایی" را در خاورمیانه برقرار کند.

- غرب نتوانسته است از برخی از متحدان مستبدش در منطقه محافظت کند.

- با توجه به پیشنهادی که (چاک) هاگل (وزیر دفاع آمریکا) روز گذشته در آغاز نشست به شورای همکاری خلیج فارس داد، آمریکا نمی‌تواند سطح فعلی حضورش در منطقه را تا ابد حفظ کند.

شکست استراتژی‌های سه دهه گذشته نشان می‌دهد که:

اول، هیچ کشوری نمی‌تواند به تنهایی بر کل منطقه سلطه پیدا کند؛

دوم، جنگ سرد منطقه‌یی فعلی بین ایران و کشورهای شورای همکاری خلیج فارس نباید ادامه پیدا کند؛

سوم، بازی مجموع صفر نتیجه‌ای ندارد؛

و چهارم، لزوم برقراری نظم مجدد در منطقه مطابق یک پارادایم جدید که بر اساس آن از اهداف خودخواهانه اجتناب می‌شود و به جای آن منافع اصولی امنیتی هر یک از کشورها به رسمیت شناخته می‌شود احساس می‌شود.

این روند برقراری نظم مجدد امکان‌پذیر نیست، مگر این که آمریکا قدرت‌های جهانی و منطقه به نقش مشروع و منافع ایران در خاورمیانه، خلیج فارس و آسیای شرقی، جنوبی و غربی احترام بگذارند.

در بین تمام درگیری‌های منطقه، درگیری بین آمریکا و ایران از همه اساسی‌تر است و حل آن می‌تواند درها را به سمت ثبات و امنیتی که می‌تواند از آفریقای شمالی تا آسیای مرکزی امتداد یابد بازکند.

خستگی که آمریکا و منطقه پس از چند دهه دنبال کردن اهداف خودخواهانه احساس می‌کنند دلیل اصلی برای دنبال کردن یک رویکرد جدید در قبال ایران است.

توافق موفقی در زمینه برنامه‌ی هسته‌ی ایران یک شروع خوب و یک رویکرد برد - برد برای همگان است. آمریکا با رسیدن به این توافق با ایران اولین گام را در مسیر درست برداشته است. به همین ترتیب برخی کشورهای منطقه‌ی که اسیر شک و تردیدها و مقاومت هستند باید از تنش‌زدایی بین ایران و آمریکا حمایت کنند زیرا به نفع همه‌ی کشورهای منطقه‌ی و صلح جهانی است.

هدف ایران در مذاکرات هسته‌ی فقط لغو تحریم‌ها نیست. هدف اصلی تنش‌زدایی با منطقه و غرب است.

تنش بین ایران و عربستان یک منبع مهم مشکلات در منطقه است. ایران و عربستان هر دو باید نفوذ طبیعی‌شان و نقش و منافع‌شان را در منطقه درک کنند و به همراه آن احترامی که شایسته یکدیگر است را نثار یکدیگر کنند. آمریکا باید از روابط خالی از تنش عربستان و ایران حمایت کند.

برای برقراری یک سیستم همکاری منطقه‌ی در خلیج فارس؛ نقش آمریکا حیاتی خواهد بود. هیچ یک از دیگر قدرت‌های جهانی منابع یا نفوذ لازم و مهم‌تر از همه تمایل ایفای چنین نقشی را ندارند.

تنش‌زدایی بین ایران و آمریکا در کنار بهبود روابط بین ایران و کشورهای شورای همکاری خلیج فارس به ترتیب می‌تواند در پارادایم روابط منطقه‌ی و بین‌الملل تبدیل شود. این تنها راه برقراری یک ساختار جدید همکاری سیاسی - امنیتی در منطقه است.

چنین پارادایمی نتایج مثبتی نه تنها برای آمریکا و ایران، بلکه برای کل منطقه خاورمیانه، آسیای جنوب غربی و فراتر از آن خواهد داشت. به همین دلیل توافق هسته‌ی امکان تغییر شکل کل خاورمیانه را به صورت مثبت‌تر و سازنده‌تر به همراه دارد.

از عمان، یکی از کشورهای عضو شورای همکاری خلیج فارس که مسوولانه و هوشمندانه مذاکرات اخیر بین ایران و آمریکا را تسهیل بخشید تشکر می‌کنیم.

آمریکا، قدرت‌های جهانی، منطقه و ایران امروزه با تهدید مشترک شبکه‌های افراطی - تروریستی که تحت پرچم القاعده عمل می‌کنند روبه‌رو هستند. تداوم حمایت مالی و نظامی برخی همسایه‌های سوریه و برخی کشورهای خلیج فارس باعث تقویت هزاران تروریست وابسته به القاعده شده است. اما کشورهای عربی منطقه‌ی باید درک کنند که آن‌ها بیشتر از ایران در برابر اقدامات تروریستی و افراط‌گرایانه‌ای که از سوریه به بیرون کشیده می‌شود آسیب پذیر هستند.

اختلافات فرقه‌یی که ناشی از درگیری‌های سویه است می‌تواند به درگیری‌های گسترده‌ی گروه‌های سنی و گروه‌های شیعه - سنی در کل منطقه منجر شود.

جنگ با افراط‌گرایی و تروریسم باید در راس دستور کار منطقه و جهان، قرار گیرد. آشتی ایران - شورای همکاری خلیج فارس به رفع تنش‌های فرقه‌یی، مقابله با افراط‌گرایی و تروریسم و به وجود آوردن درک گسترده‌تر منطقه‌یی که می‌تواند به ثبات منطقه‌یی منجر شود، کمک خواهد کرد.

زمان آن فرا رسیده که یک سیستم همکاری منطقه‌یی در بین کشورهای شورای همکاری خلیج فارس، ایران و عراق تشکیل شود.

هدف ایران در زمینه‌ی به دست آوردن جایگاه مناسب خود به عنوان یک قدرت منطقه‌یی می‌تواند از طریق همکاری و شرکت در یک معاهده همکاری و امنیت منطقه‌یی مشترک به دست آید. چنین چیزی علاوه بر آن عراق را نیز قادر می‌کند که نقش مهمی را در تحولات منطقه‌یی داشته باشد و با احیای جایگاهش در منطقه به ثبات و امنیت اقتصادی برسد.

چنین همکاری منطقه‌یی رقابت خصمانه بین کشوران قدرت‌مند منطقه‌یی یعنی ایران و عربستان را به همکاری تبدیل می‌کند و وضعیت جنگ سرد فعلی را به تعامل استراتژیک تبدیل خواهد کرد.

نابودی تسلیحات شیمیایی در سوریه نتیجه مستقیم همکاری مشترک آمریکا - روسیه - ایران است. چنین همکاری و جبهه‌ی متحدی باید افزایش یابد تا خاورمیانه‌ی عاری از همه‌ی تسلیحات کشتار جمعی حاصل شود.

قدرت‌های جهانی در حالی که از ایجاد چنین منطقه‌ای حمایت می‌کنند عملاً از انحصار هسته‌یی اسرائیل در منطقه حمایت کرده‌اند. به همین دلیل در جلسه مقدماتی دیروز وزیر دفاع آمریکا و وزیر امور خارجه‌ی کانادا نتوانستند به سوالاتی که درباره‌ی زرادخانه‌ی هسته‌یی اسرائیل مطرح شد پاسخ دهند.

منصفانه است که بگوییم میزان فشاری که قدرت‌های جهانی به ایران اعمال کردند در حالی که ایران بمب هسته‌یی ندارد باید روی اسرائیل که صدها بمب هسته‌یی دارد متمرکز می‌شد.

چاک هاگل، در سخنرانی دیروزش گفت که آمریکا از سال 2007 تاکنون بیش از 70 میلیارد دلار تسلیحات به کشورهای شورای همکاری خلیج فارس داده است و پیشنهاد داد که جلسات سالانه‌ای بین آمریکا و وزیران دفاع این کشورها برگزار شود.

من معتقدم که:

اول، آمریکا باید خواهان جلسات متناوب بین وزیران دفاع کشورهای شورای همکاری خلیج فارس؛ ایران و عراق به منظور حمایت از خودکفایی منطقه‌یی و حفظ صلح و ثبات در خلیج فارس شود. واشنگتن 5 هزار مایل دورتر از خلیج فارس است. کشورهای شورای همکاری خلیج فارس، ایران و عراق همسایه‌ی یکدیگرند و محکومند که تا ابد در کنار یکدیگر زندگی کنند. آنها باید چگونگی زندگی در صلح را تمرین کنند.

دوم، آمریکا باید نظامی کردن بیش‌تر فضای خاورمیانه را متوقف کند. رقابت تسلیحاتی در منطقه و هجوم تسلیحات متعارف پیشرفته‌ای که قدرت‌های جهانی در اختیار متحدان منطقه‌شان گذاشته‌اند باعث شده است که فضای منطقه بیش از حد نظامی شود.

برای کاهش گسترش تسلیحات در منطقه تلاش متمرکزی باید برای امضای معاهده‌ای جهت عاری‌سازی خاورمیانه از همه تسلیحات کشتار جمعی، خاورمیانه‌ای عاری از تسلیحات کشتار جمعی و نیز یک قرارداد تسلیحات متعارف در منطقه صورت گیرد.

به گزارش ایسنا، اجلاس منامه امروز پایان یافت و در آن بیش از 500 نفر از شخصیت‌های جهان حضور یافتند. وزیران دفاع آمریکا، سنگاپور، وزیران خارجه مصر، کانادا، قطر، نروژ، عربستان، انگلیس، یمن، امارات، ایتالیا، هند، رییس ستاد ارتش انگلیس، فرمانده نیروی مرکزی ارتش آمریکا از جمله مقامات شرکت کننده در آن بودند.

این کنفرانس با سخنرانی افتتاحیه چاک هیگل آغاز شد و موسویان سخنران اختتامیه آن بود.

انتهای پیام

© Copyright 1998-2013 Iranian Students' News Agency - ISNA